

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2349

av **Börje Vestlund (S)**

En jämställd värld

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer jämställd värld och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kvinnor världen över ska samarbeta för att nå ett jämlikt och jämställt samhälle. Vi menar att det enbart är i en värld där den ekonomiska ojämlikheten och ojämställdheten mellan kvinnor och män kvarstår som krig och konflikter kan uppstå.

Kvinnors deltagande – en säkerhetspolitisk fråga

Forskning visar att könsperspektiv, kvinnors deltagande i fredsprocesser och konflikthantering gör strävandena mot fred och demokrati effektivare. En förändrad syn på säkerhetspolitik innebär att omvärdera begreppet säkerhet genom att analysera vem den är till för. Nationell säkerhet från externa militära hot missar den viktigaste säkerhetspolitiska aspekten: mänsklig säkerhet. Det är viktigt att se underliggande orsaker till säkerhetspolitiska problem och kriser innan de uppstår. Fattigdom, klimatförändringar, sårbarhet för sjukdomar och epidemier, terrororganisationer kan orsaka sönderfallande stater och mellanstatliga konflikter. För att hantera de hot som vi står inför med rätt instrument och på ett så effektivt sätt måste icke-traditionella lösningar lyftas fram. Kvantitativ forskning visar samband mellan samhällets grad av jämställdhet och minskad våldsbänagenhet och korruption. FN:s agenda för kvinnor, fred och säkerhet, även kallad säkerhetsrådsresolutionen 1325, ska implementeras i det globala förebyggande arbetet. Nationella handlingsplaner ska synliggöra och förstärka kvinnors deltagande, makt och mänskliga rättigheter, både före och efter konflikter. Det ska finnas rådgivare utifrån ett internationellt könsperspektiv (gender advisors) med på utlandsmissioner, i flyktingläger och i processer för att återuppbygga samhällen. Fredsavtal ska ta hänsyn till kvinnors perspektiv och förhandlas fram med kvinnors

deltagande. Målet ska vara minst 40 procent kvinnor på alla nivåer i beslutsprocesser för fred och säkerhet.

Det sexuella våldet ska upphöra! Idag är det farligare att vara kvinna än att vara soldat i krig. Det sexuella våldet i konfliktområden rör sig inte om enskilda övergrepp, utan om en systematiserad krigsföring som slår sönder kvinnors liv och hela samhällen – i Syrien, Irak, Sudan, Kongo eller andra platser i världen. Den internationella och mediala uppmärksamheten kring sexuellt våld i krig och konflikt väcktes ursprungligen i samband med upptäckterna av våldtäktsläger under konflikterna på Balkan och i Rwanda på 90-talet. Det systematiska och till synes strategiska sexuella våldet ansågs först som en oundviklig bieffekt av krig. Men diskussionerna och teorierna om orsakerna till det sexuella våldet har förändrats. I stället för att prata om våldtäkter i krig som en oundviklig konsekvens av ”mäns oförmåga att kontrollera antingen sin omättliga lust eller sitt bestialiska beteende i allmänhet, vilket setts som en följd av krigets avsaknad av normer och regler” inser man nu att sexuellt våld utförs i strategiska eller taktiska syften. Syftet med strategierna varierar med konflikterna. Det kan vara att utrota en etnicitet som under folkmordet i Rwanda genom att fördärva kvinnors fertilitet eller i syfte att ”smutsa ner” och ”skämma ut” först och främst offren, som ofta blir stigmatiserade, men även männen, som ses som oförmögna att skydda ”sina” kvinnor.

Vi fördömer all form av sexuellt våld som förekommer i krig och konflikt. Den patriarkala krigskulturen ska ersättas av rättsstater med effektiv lagstiftning, rättssäkerhet, strategi mot fattigdom och grundläggande krav på skola och utbildning. Kvinnor som utsatts för sexuellt våld ska ses som primära aktörer för förändring. Att snabbt utreda och rehabilitera våldsutsatta kvinnor ska prioriteras. Ibland bör våldsutsatta kvinnor skyddas även från sina egna familjer. Allt förtryck och isolering av dessa kvinnor ska uppmärksammas och motverkas.

Gör biståndet jämställt – hälften ska gå till kvinnor

Det finns en bred enighet om att ökad jämställdhet är avgörande för minskad fattigdom och ett effektivt bistånd. Det handlar inte bara om rättvisa, utan lika mycket om att satsningar på kvinnor ger resultat. Om det internationella biståndet fördelades lika mellan kvinnor och män skulle världens fattigaste kvinnor få betydligt bättre möjligheter att förändra sina liv och på köpet kommer en mer effektiv fattigdomsbekämpning som gynnar alla. Därför krävs ett jämställt bistånd.

Börje Vestlund (S)